

KONCEPCIA PRÁCE S MLÁDEŽOU V OBCI KAMENNÁ PORUBA

NA ROKY 2020 – 2027

**Tvorbu dokumentu realizovala Rada mládeže Žilinského kraja
a obec Kamenná Poruba.**

**Aktivita bola súčasťou projektu „Zvýšenie občianskej informovanosti a
participácie mladých ľudí Žilinského kraja na veciach verejných“, ktorý je
podporený z Európskeho sociálneho fondu cez Operačný program Efektívna
verejná správa.**

Európska únia
Európsky sociálny fond

rada mládeže
Žilinského kraja

OBSAH

ÚVOD.....	3
POUŽITÉ POJMY.....	4
1. PROCES TVORBY KONCEPCIE	5
2. VÍZIA OBCE PRE MLÁDEŽ DO ROKU 2027	6
3. ANALYTICKÁ ČASŤ.....	7
3.1 <i>Silné a slabé stránky života mladých ľudí v obci</i>	7
3.2 <i>Stromy problémov a stromy cieľov</i>	8
4. OBLASTI KONCEPCIE PRÁCE S MLÁDEŽOU.....	8
4.1 NEDOSTATOK SPOLOČNÝCH PRIESTOROV NA STRETÁVANIE SA MLADÝCH ĽUDÍ.	8
4.1.1 <i>Opis problému:</i>	8
4.1.2 <i>Strom problémov</i>	9
4.1.3 <i>Strom cieľov</i>	10
4.2 <i>NÍZKY ZÁUJEM MLADÝCH ĽUDÍ O ZAPOJENIE SA DO ŽIVOTA V OBCI</i>	10
4.2.1 <i>Opis problému:</i>	10
4.2.2 <i>Strom problémov</i>	11
4.2.3 <i>Strom cieľov</i>	12
4.3 NEDOSTATOČNÁ KULTÚRA PROSTREDIA V OBCI.....	13
4.3.1 <i>Opis problému:</i>	13
4.3.2 <i>Strom problémov</i>	13
4.3.3 <i>Strom cieľov</i>	14
5. AKČNÝ PLÁN PRE OBLASŤ PRÁCE S MLÁDEŽOU NA ROKY 2020-2022.....	16
6. AKTIVITY OBCE, KTORÉ MÔŽU POMÔČŤ PRI NAPŔNANÍ OPATRENÍ.....	19
7. MONITORING A HODNOTENIE	19
9. ORGANIZÁCIA REALIZUJÚCA PROJEKT	21

ÚVOD

Koncepcia práce s mládežou je základným dokumentom, ktorý napomáha vytvoreniu a rozvíjaniu mládežníckej politiky na miestnej úrovni. To, aká bude mládež v obci Kamenná Poruba a aká bude práca s mládežou, závisí od ľudí, ktorí žijú v obci a od podmienok, ktoré im budú poskytnuté.

V priebehu roku 2019 - 2020 bol dokument Koncepcia práce s mládežou v obci Kamenná Poruba na roky 2020 – 2027 zostavovaný participatívnym spôsobom. Do jeho prípravy boli zapojení mladí ľudia, pracovníci s mládežou a zástupcovia obecnej samosprávy.

Tvorba dokumentu v analytickej fáze začala stretnutiami s mladými ľuďmi (žiakmi základnej školy, potom žiakmi stredných a vysokých škôl, mladými zo zoskupení, ktoré v obci pôsobia ako neformálne skupiny, občianske združenia, prostredníctvom krúžkov a pod). Obyvatelia Kamennej Poruby mali možnosť vyjadriť svoj názor a pripomienky aj počas elektronického prieskumu vyplnením dotazníka. Súbežne prebiehali stretnutia s pracovníkmi s mládežou v obci a zástupcami obecnej samosprávy.

V Kamennej Porube pracoval pracovný tím, zložený z mladých ľudí a zástupcov samosprávy, ktorého úlohou bolo sumarizovať výstupy z jednotlivých stretnutí.

POUŽITÉ POJMY

Akčný plán – je plán, ktorý stanovuje jednotlivé kroky, ktoré musia byť vykonané, aby bol dosiahnutý vytýčený cieľ. Na to, aby plnil svoj účel, musí obsahovať všetky náležitosti, ktoré sú dôležité pre rozdelenie práce a dosiahnutie vytýčených cieľov.

Mládež – v § 2 ods. a zákona č. 282/2008 o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je mládežník osoba, ktorá dovŕšila vek najviac 30 rokov.

Strom problémov – je vyjadrením spoločného názoru zúčastnených na projekte a celkovým obrazom existujúcej negatívnej situácie v danej oblasti. Strom problémov je nástrojom, ktorým sa usilujeme identifikovať príčiny problémov a ich následky.

Strom cieľov – predstavuje obraz budúcej želanej situácie. Je zrkadlovým obrazom stromu problémov. Z negativistického „stromu problémov“ vytvárame pozitívny „strom cieľov“. Všetko to, čo chceme dosiahnuť, tvorí naše ciele.

Rada mládeže obce – neformálna alebo formálna skupina mladých ľudí, ktorá spolupracuje so samosprávou, zastupuje záujmy mladých ľudí, sieťuje rôzne subjekty a skupiny, ktoré sa v obci venujú mládeži.

Participácia – spolupráca, aktívne sa podieľanie na niečom – osobná angažovanosť jednotlivca, súčinnosť.

Platforma – zoskupenie organizácií v obci, ktoré sa venujú práci s mládežou, respektíve ich činnosť vytvára aktivity a podmienky pre mládež.

Samospráva – pod týmto pojmom rozumieme územnú samosprávu, t. j. samostatné riadenie vlastných záležitostí v obci, meste a regióne občanmi prostredníctvom volených zástupcov.

1. PROCES TVORBY KONCEPCIE

Proces tvorby tohto strategického dokumentu začal po podpísaní memoranda o spolupráci medzi Radou mládeže Žilinského kraja a vedením obce Kamenná Poruba v máji 2019.

Od júna 2019 prebiehali v obci analytické stretnutia, kde sme sa zamerali na pomenovanie silných a slabých stránok, ktoré ovplyvňujú život mladých v obci. Ďalej sme sa venovali pomenovaniu vízie ako ideálnej predstavy o živote mladých ľudí v obci. Najrozsiahlejšia časť stretnutí bola zameraná na pomenovanie problémov, ktoré ovplyvňujú život mládeže v obci, ich príčin a následkov. Analyticko-diskusných stretnutí, ktorých bolo 9, sa zúčastnilo 87 obyvateľov Kamennej Poruby – mladých ľudí, dôležitých dospelých, zástupcov samosprávy a rôznych inštitúcií a organizácií, ktoré pôsobia v obci.

Na to, aby sme oslovili pri tvorbe koncepcie čo najväčšie množstvo obyvateľov, prebiehal súbežne so stretnutiami aj online dotazníkový prieskum, do ktorého sa spolu zapojilo 72 obyvateľov.

Počas 25 stretnutí, ktoré sme počas trvania projektu zorganizovali, sme sa hlavne venovali zisťovaniu potrieb obyvateľov a následne sme na základe získaných podkladov vypracovali strom problémov a strom cieľov. Ďalším krokom, ktorý na Koncepciu bude nadväzovať, je dopracovanie akčného plánu, ktorý sa kvôli epidémií nepodarilo v poslednom kroku vytvoriť.

Počas realizácie projektu v obci vznikla aj Rada mládeže obce, ktorá si dala skratku KAPO, pozostávajúca z nadšených mladých ľudí a zástupcov organizácií venujúcich sa mládeži, ktorí chcú svoj voľný čas venovať aktivitám v obci.

2. VÍZIA OBCE PRE MLÁDEŽ DO ROKU 2027

Vízia je vyjadrenie predstavy o budúcnosti práce s mládežou a živote mladých ľudí v obci. Vyjadruje ideálny stav, ktorý chceme dosiahnuť. Snažili sme sa vyjadriť s účastníkmi analyticko-diskusných stretnutí stav a smerovanie ďalšieho postupu života a práce s mládežou. Časové obdobie dosiahnutia želaného stavu sme si určili na roky 2020 - 2027.

Vízia obce Kamenná Poruba zameraná na mládež vznikla z podnetov občanov rôznych vekových kategórií od žiakov základnej školy až po seniorov.

Mladí ľudia v Kamennej Porube v roku 2027:

- majú mládežnícke zoskupenie združujúce záujmové mládežnícke skupiny pôsobiace v obci, ktoré obhajuje ich záujmy pred vedením obce,
- aktívne sa podieľajú na aktivitách v obci zameraných pre mladých ľudí,
- majú k dispozícii mládežnícke priestory na svoju činnosť,
- tvoria rôznorodé možnosti pre aktívny život,
- sú kreatívni a podnikaví a zapájajú sa do diania v obci.

Práca s mládežou v Kamennej Porube v roku 2027:

- je systematická a plánovaná, s fungujúcou informovanosťou,
- prebieha efektívna spolupráca medzi zložkami pracujúcimi s mládežou v obci Kamenná Poruba a samosprávou.

3. ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Silné a slabé stránky života mladých ľudí v obci

Účastníci analyticko-diskusných stretnutí pomenovali oblasti, na ktoré sú mladí ľudia v obci hrdí, čo sa im páči, čo by radi ukázali turistom. Na druhej strane si nezakrývali oči ani pred tým, čo by bolo potrebné zmeniť, resp. čo chýba mladým ľuďom k spokojnému životu v obci.

Mladí ľudia na stretnutiach mali možnosť fiktívne sa postaviť do pozície starostu alebo poslanca, poslankyne a mohli vyjadriť, čo by v obci riešili ako prvé. Výstupy z tejto aktivity hovoria o najdôležitejších očakávaniach mladých ľudí, ktorým by sa samospráva mala venovať.

Silné stránky

Mladí ľudia v obci sú hrdí na tieto pozitíva obce:

- aktívne obecné zastupiteľstvo,
- miestna komunita, ktorá má záujem o obec,
- podpora organizácií zo strany vedenia obce,
- zriadená základná škola s 9-tym ročníkom a s materskou školou,
- organizovanie kultúrnych a športových podujatí: plesov, súťaží, fašiangov, dňa otcov a matiek, stávanie mája, adventný veniec, Porubská heligónka a iné,
- fungujúce organizácie a zoskupenia: futbalisti, hasiči, Kapor tanečný súbor, GALILEO - hvezdári, Akordeón, Únia žien, Senior klub, Porubčan, folklórny súbor Kamenček, Kamenná muzika, RC Kamienkovo, NAMSAK - fungujúci turistický oddiel,
- existencia koniariky,
- kostol,
- mladé rodiny, ktoré ostávajú v obci.

Slabé stránky

Najviac v obci mladým chýba:

- dobudované chodníky,
- opravené cesty,
- kroky a opatrenia na ochranu pred opitými ľuďmi, na prevenciu alkoholizmu.
- čistá rieka,
- chránené lesy,
- odstránené skládky odpadu,
- upravené a čisté zastávky,
- možnosť používať multifunkčné ihrisko,
- zodpovední mladí ľudia, ktorí nie sú vandali,
- dobrá telocvičňa,
- informovanosť,
- komunikačný kanál mladí - samospráva,
- aktívni mladí ľudia,
- dobrá infraštruktúra,
- kvalitnejšie vybavenie detských ihrísk,
- triedenie odpadu,
- oddychové zóny,
- tenisový kurt,
- priestor na stretávanie sa mladých ľudí bez alkoholu,
- cyklotrasy,
- úprava okolia koniariky,
- workoutové ihrisko.

3.2 Stromy problémov a stromy cieľov

V nasledujúcich častiach dokumentu sa budeme venovať analýze problémov, ktoré sme definovali na stretnutiach s obyvateľmi obce rôznej vekovej kategórie a so zástupcami rôznych subjektov v obci. Uvedené výstupy sú spoločným výsledkom a dohodou medzi účastníkmi stretnutí. Štruktúra stromu problémov pozostáva z pomenovania problému, jeho príčiny a príčin týchto príčin, následkov problému a následkov uvedených následkov. Celkovým výstupom analýzy sú 3 základné problémy v oblasti práce s mládežou a skvalitňovania života mládeže v obci Kamenná Poruba:

1. Nedostatok spoločných priestorov na stretávanie sa mladých ľudí,
2. Nízky záujem mladých ľudí o zapojenie sa do života v obci,
3. Nedostatočná kultúra prostredia v obci.

Strom cieľov vyplýva zo stromu problémov. V strome cieľov sme pomenovali aktivity, opatrenia, priority, ciele a strategické ciele. Strom problémov a strom cieľov sme spracovali podľa príručky Weisová, D., Bernátová, M.: Strategické plánovanie samosprávy - praktický poradca na ceste k úspešnému rozvoju obcí, miest a regiónov.

4. OBLASTI KONCEPCIE PRÁCE S MLÁDEŽOU

V tejto kapitole uvádzame opis troch identifikovaných problémov v oblasti práce s mládežou a analýzu každého z nich prostredníctvom stromu problémov. Na každý strom problémov nadväzuje strom cieľov.

4.1 NEDOSTATOK SPOLOČNÝCH PRIESTOROV NA STRETÁVANIE SA MLADÝCH ĽUDÍ.

4.1.1 Opis problému:

Jeden zo základných problémov, ktorý mladí ľudia zadefinovali v analytickej časti, je otázka priestorov, ktoré by mládež v obci mohla využívať podľa svojich predstáv a potrieb. Hoci majú možnosť po dohode využívať priestor klubovne Kamienkova alebo priestor pri šatniach na futbalovom ihrisku, ktoré je časovo vyťažené, mladí ľudia stále vnímajú, že je to nedostatočné. Podľa účastníkov analytických stretnutí v obci sú miesta, kde by mohlo vzniknúť komunitné centrum, kde by bol vytvorený aj priestor na stretávanie sa mládeže a mladých rodín, ale aj aj iných generácií. Priestor, kde nebude možnosť prístupu k alkoholu a iným omamným látkam, ktoré sa v obci medzi mladými ľuďmi rozmáhajú. V obci nie je žiadna čajovňa, či cukráreň, alebo iné zariadenie (bez alkoholu), kde by sa dalo posedieť. Účastníci pomenovali aj niektoré opustené objekty, kde by mohol vzniknúť priestor na stretávanie sa mládeže, no uvedené objekty sú vo vlastníctve Jednoty, alebo iných organizácií.

V obci je vybudované multifunkčné ihrisko, kde sa počas vhodného počasia môžu mladí ľudia stretávať v exteriéri. Na ihrisko môžu mať prístup pod dohľadom osoby staršie ako 18 rokov. Dôvodom tohto rozhodnutia bolo nezodpovedné správanie sa mládeže na

ihrisku, ničenie trávy a okolia. Mladí ľudia, ktorí nedosahujú vek 18 rokov, obmedzenie vstupu považujú za problém. Vedenie obce nemá iné riešenie, ako teraz uplatňuje, aby ochránilo ihrisko v dobrom stave.

Ak sa tento problém nebude riešiť v obci, následkom môže byť silný individualizmus obyvateľov, zvýšený vandalizmus, alkoholizmus, nezáujem o život v miestnej komunite.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené príčiny a následky, ktoré boli identifikované pri probléme *Nedostatok spoločných priestorov na stretávanie sa mladých ľudí*. Problém môžeme riešiť tam, kde sú jeho príčiny, preto naše návrhy v ďalšej časti smerujú k odstráneniu týchto príčin.

4.1.2 Strom problémov

Tab. 1: Analýza problému „Nedostatok spoločných priestorov na stretávanie sa mladých ľudí“

STROM PROBLÉMOV 1				
Príčiny príčin	Príčiny	Problém	Následky	Následky následkov
Nikto doposiaľ neotvoril rokovanie s vedením obce ohľadne nových priestorov na stretávanie sa.	V obci nie je miestnosť, kde by sa mladí ľudia stretávali (mládežnícka klubovňa).	Nedostatok spoločných priestorov na stretávanie sa mladých ľudí.	Mládež trávi čas v miestnych zariadeniach, kde sa podáva alkohol.	Rozbité rodiny, zlé vzťahy v komunite obce, zvýšený vandalizmus, individualizmus.
			Mládež má obmedzenú možnosť spoločných diskusií na verejnoprospešné témy	
			Zvýšené požívanie omamných látok (alkohol, drogy).	
			Zvýšená návštevnosť krčiem a iných alkoholických zariadení.	
	V obci nie je čajovňa, cukráreň, alebo iné voľnočasové zariadenie - miesto bez podávania alkoholu.			
	Niektoré vhodné objekty v obci nie sú majetkom obce.		Zhoršenie zdravotného stavu, zvýšenie závislosti na sociálnych sieťach.	

4.1.3 Strom cieľov

Tab. 2: Strategický rámec pre prioritu „Vhodný priestor na stretávanie sa mladých ľudí.“

Opatrenie	Priorita	Cieľ	Strategický cieľ
1.1 Zriadiť v obci klubovňu/komunitné centrum/nealko priestor pre mladých ľudí a mladé rodiny.	Vhodný priestor na stretávanie sa mladých ľudí.	Vytvoriť vhodný priestor na stretávanie sa mladých ľudí.	Znížiť mieru výskytu sociálno-patologických javov v obci.

Definovanie cieľov

Pre každý cieľ sme identifikovali merateľný indikátor, pomocou ktorého budeme sledovať jeho plnenie.

Cieľ 1- Vytvoriť vhodný priestor na stretávanie sa mladých ľudí

Indikátor: **Vytvorený fyzický priestor na stretávanie.**

Žiadaný stav v roku 2022: prijaté jedno opatrenie na vytvorenie priestoru.

Žiadaný stav v roku 2027: vytvorený priestor na stretávanie sa mládeže a mladých rodín.

4.2 NÍZKY ZÁUJEM MLADÝCH ĽUDÍ O ZAPOJENIE SA DO ŽIVOTA V OBCI

4.2.1 Opis problému:

V obci Kamenná Poruba žije 741 obyvateľov vo veku 0-30 rokov z celkového počtu 1850 obyvateľov, čo činí 40% z celkového počtu obyvateľstva. V obci občas realizujú aktivity niektorí rodičia pre svoje deti. Mládežnícky futbalový tím má väčšinu členov z okolitých obcí. Najviac mladých ľudí z obce je zapojených do dobrovoľníckeho hasičského zboru. V miestnom kostole funguje malý mládežnícky spevácky zbor. Mladí ľudia tvrdia, že im v obci chýbajú spoločenské a kultúrne aktivity, ktoré „hovoria“ jazykom mladých ľudí. V obci nie je žiaden poslanec do 30 rokov. Mladým ľuďom chýbajú vzory, ktoré by nasledovali. Pretože v obci nie je sú osoby, ktoré pracujú s mládežou v zmysle ich motivácie k aktivite, dobrovoľníctvu, v oblasti sieťovania aktívnych mladých ľudí a organizácií venujúcich sa práci s mládežou, hrozí zvýšenie pasivity mládeže, zánik súčasných aktivít, či zvýšenie závislosti na sociálnych sieťach a hrozba osamelého života. Ak sa tento problém nebude riešiť, bude mať za následok zvýšenie nezaujmu, pasivity a ľahostajnosti k daniu v obci.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené príčiny a následky, ktoré boli identifikované pre problém *Nízky záujem mladých ľudí o zapojenie sa do života v obci*.

Problém môžeme riešiť tam, kde sú jeho príčiny, preto naše návrhy v ďalšej časti smerujú k odstráneniu týchto príčin.

4.2.2 Strom problémov

Tab. 3: Analýza problému nízky záujem mladých ľudí o zapojenie sa do života v obci

STROM PROBLÉMOV 2				
Príčiny príčin	Príčiny	Problém	Následky	Následky následkov
V obci je nízky počet angažovaných ľudí.	Mladí ľudia nemajú vzory.	Nízky záujem mladých ľudí o zapojenie sa do života v obci.	Pasivita mladých na rôznych obecných podujatiach, akciách.	Izolácia mladých ľudí, nezáujem o dianie v obci, neatraktívny život v obci. Zhoršenie medziľudských vzťahov v obci. Nebudú osoby, ktoré by v budúcnosti viedli obec.
V obci nie je osoba - pracovník s mládežou, ktorý by sieťoval, spájaj, povzbudzoval, motivoval.	V obci nie je rozbehnuté sieťovanie organizácií a aktívnych obyvateľov.		Zánik aktivít pre nízky záujem o ne.	
	Nedostatočná výchova k dobrovoľníctvu a jeho hodnotám.		Mládež bude tráviť veľa času na sociálnych sieťach, bez vytvárania zdravých osobných vzťahov.	
V obci nie je osoba, ktorá by zisťovala, o aké aktivity majú mladí ľudia záujem. K mladým ľuďom sa nedostávajú informácie o existujúcich aktivitách, kde by sa mohli zapojiť.	V obci chýbajú spoločenské a kultúrne aktivity pre vekovú kategóriu mladých ľudí.		Akcie a aktivity budú s nízkou účasťou.	
Chýba osoba, ktorá by im pomáhala zbaviť sa strachu.	Pohodlnosť a strach mladých zo zapojenia sa do neznámeho.		Vyrastie ľahostajná generácia, ktorej nebude záležať na živote komunity.	
Mladí ľudia nevedia, že môžu spolupracovať s vedením obce, nepoznajú formy spolupráce.	U mladých ľudí nie je záujem o spoluprácu s vedením obce.			

4.2.3 Strom cieľov

Tab. 4: Strategický rámec pre prioritu „Záujem mladých ľudí o aktívne zapojenie sa do diania v obci.“

Opatrenie	Priorita	Cieľ	Strategický cieľ
2.1 Vytvoriť zoskupenie mladých ľudí, ktorí budú sieťovať a podporovať mládež a organizácie venujúce sa mládeži.	Záujem mladých ľudí o aktívne zapojenie sa do diania v obci	Zlepšiť spoluprácu mládeže, mládežníckych zoskupení a vedenia obce	Pripraviť lídrov, ktorí budú preberať zodpovednosť za veci verejné v obci.
2.2 Vytvoriť pozíciu koordinátora/ pracovníka s mládežou.			
2.3 Realizovať aktivity pre mladých ľudí podľa ich očakávaní, primerané ich veku.		Zvýšiť počet aktivít pre mladých ľudí podľa ich záujmu.	
2.4 Organizovať pravidelne stretnutia mladých ľudí a zástupcov samosprávy.		Posilniť vzťahy medzi mladými ľuďmi a samosprávou a medzi mladými ľuďmi navzájom.	

Definovanie cieľov

Pre každý cieľ sme identifikovali merateľný indikátor, pomocou ktorého budeme sledovať jeho plnenie.

Cieľ 1- Zlepšiť spoluprácu mládeže, mládežníckych zoskupení a vedenia obce

Indikátor: **Počet aktivít, ktoré vznikli v spolupráci mládeže, mládežníckych zoskupení a vedenia obce**

Žiadaný stav v roku 2022: 2 spoločné aktivity s výsledkom spokojnosti 2.

Žiadaný stav v roku 2027: 4 spoločné aktivity s výsledkom spokojnosti 4.

(Spôsob merania: počet spoločne dohodnutých aktivít vedenia obce a mládeže a v roku 2022 a 2027 prieskum medzi mládežou a vedením obce ohľadne spokojnosti spolupráce s označením 1-5, kde 5 je najvyšší počet.)

Cieľ 2 - Zvýšiť počet aktivít pre mladých ľudí.

Indikátor: **Počet aktivít pre mladých ľudí, ktoré si mládež sama vybrala**

Žiadaný stav v roku 2022: 2 aktivity za rok podľa záujmu mladých ľudí.

Žiadaný stav v roku 2027: 4 aktivity za rok podľa záujmu mladých ľudí.

(Spôsob merania: počet zapojených mladých ľudí, z ktorých jedna osoba môže byť na viacerých aktivitách a vždy sa jej účasť bude počítať do celkového počtu.)

Cieľ 3- Posilniť vzťahy medzi mladými ľuďmi a samosprávou a medzi mladými ľuďmi navzájom.

Indikátor: **Počet stretnutí mladých ľudí a zástupcov samosprávy**

Žiadaný stav v roku 2022: 2x ročne stretnutie.

Žiadaný stav v roku 2027: 4x ročne stretnutie.

(Spôsob merania: počet zviditeľnených stretnutí zverejnených na web stránke obce.)

4.3 NEDOSTATOČNÁ KULTÚRA PROSTREDIA V OBCI

4.3.1 Opis problému:

Ďalším identifikovaným problémom je nespokojnosť mladých ľudí s prostredím obce, v ktorej žijú. V jednotlivých častiach rozsiahlej obce nie sú vybudované oddychové miesta, ako sú lavičky, malé príjemné parky, či dobre vybudované detské ihriská, kde by mohli tráviť čas v bezpečnom prostredí rodiny s deťmi. V obci je mnoho rozbitých ciest, hlavne vedľajších a nedobudované chodníky. Niektoré miesta, kde sa pohybuje väčšie množstvo obyvateľov, ako sú autobusové zastávky, či okolia obchodov a spoločenských zariadení, nemajú odpadkové koše na základné triedenie odpadu. Podľa účastníkov analytických stretnutí sa pán starosta snaží obyvateľov motivovať cez písomné odporúčania udržiavať poriadok v obci, no mnoho obyvateľov na to nedbá. Okrem žiakov základnej školy mladí ľudia obce nijako nie sú vedení a motivovaní k udržiavaniu čistoty v obci a v prírode, ktorá je súčasťou katastra obce Kamenná Poruba.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené príčiny a následky problému, ktoré boli identifikované v obci a ktorým je *nedostatočná kultúra prostredia v obci*.

V ľavom stĺpci sú uvedené príčiny tohto problému a v pravom stĺpci následky, ako ich zhodnotila pracovná skupina za základe poznania súčasnej situácie v obci.

Problém môžeme riešiť práve tam, kde sú príčiny, preto naše návrhy smerujú na odstránenie týchto príčin. Výsledok bude nielen riešenie problému, ale aj jeho následkov.

4.3.2 Strom problémov

Tab. 5: Analýza problému nedostatočná kultúra prostredia v obci.

STROM PROBLÉMOV 3				
Príčiny príčin	Príčiny	Problém	Následky	Následky následkov
Nedostatok finančných prostriedkov v rozpočte obce.	V obci sú rozbité a nedobudované chodníky a cesty. Hlavne vedľajšie cesty.	Nedostatočná kultúra prostredia v obci.	Nechránené deti na cestách, na uliciach, kde sa pohybuje mnoho áut.	Zvýšená úrazovosť.
Pre vedenie obce/ samosprávu to doteraz nebola prioritou.	V obci nie je otvorené a dobre vybudované detské ihrisko pre rodiny s deťmi.		Nízka úroveň komunitného života, nárast sebeckého spávania sa.	Obec s uzavretým, izolovaným obyvateľstvom.
Nikto z obyvateľov pred samosprávou/ vedením obce túto potrebu doteraz nevyjadril.	V obci v nie sú oddychové miesta (lavičky, parčíky).		Mladí ľudia budú tráviť čas pri počítačoch alebo v nevhodných zariadeniach pri alkohole. Alebo oddychové miesta budú vyhľadávať v iných obciach.	Ohrozené zdravie a život mladých a detí.
Nikto	Na verejných		Nárast	Zhoršenie

z obyvateľov pred samosprávou/ vedením obce túto potrebu doteraz nevyjadril.	priestranstvách (zastávky, pri obchode,...) chýbajú odpadkové koše na triedenie odpadu.		znečisteného prostredia, príchod nevhodných živočíchov do blízkosti obydľí.	zdravotného stavu obyvateľov.
V obci sa nikto nevenuje téme zviditeľňovania vzorov a príkladov.	Mladým ľuďom a nielen im chýbajú vzory v udržiavaní čistoty v obci.			

4.3.3 Strom cieľov

Tab. 6: Strategický rámec pre prioritu „Vytvoriť priaznivú kultúru prostredia v obci.“

Opatrenie	Priorita	Cieľ	Strategický cieľ
3.1 Zaviesť participatívne plánovanie v obci	Vytvoriť priaznivú kultúru prostredia v obci	Zapojiť obyvateľov obce do spurozhodovania pri plánovaných investíciách	Zvýšiť záujem mladých ľudí zostať žiť v obci, na ktorú budú hrdí
3.2 Realizovať oddychový priestor pre rôzne typy vekových kategórií a detské ihriská v rôznych častiach obce		Podporiť rozvoj komunitného života obyvateľov rôznych vekových kategórií	
3.3 Zabezpečiť úpravu vzhľadu ulíc, chodníkov obce		Zvýšiť úhľadnosť obce	
3.4 Zabezpečiť na verejných priestranstvách obce koše (triedenie odpadu) a ich pravidelné vysypávanie			
3.5. Motivovať obyvateľov k svojpomocnej úprave prostredia		Zvýšiť podiel zodpovednosti obyvateľov za prostredie v okolí domov	

Definovanie cieľov

Pre každý cieľ sme identifikovali merateľný indikátor, pomocou ktorého budeme sledovať jeho plnenie.

Cieľ 1- Zapojiť obyvateľov obce do spolurozhodovania pri plánovaných investíciách

Indikátor: **Počet zapojených obyvateľov do spolurozhodovania**

Žiadaný stav v roku 2022: 50 jedinečných obyvateľov.

Žiadaný stav v roku 2027: 200 jedinečných obyvateľov.

(jedinečný - 1x sa počíta, aj keby sa zúčastnil viacerých rozhodovaní)

(spôsob merania - prezenčné listiny zapojených osôb do spolurozhodovania)

Cieľ 2- Podporiť rozvoj komunitného života obyvateľov rôznych vekových kategórií

Indikátor: **Rozvinutý komunitný život obyvateľov obce**

Žiadaný stav v roku 2022: 2 komunitné podujatia pre širokú verejnosť v obci počas roka.

Žiadaný stav v roku 2027: 4 komunitné podujatia pre širokú verejnosť v obci počas roka.

(spôsob merania - záznamy o realizovaní komunitných podujatí)

Cieľ 3 - Zvýšiť úhľadnosť obce

Indikátor: **Zvýšenie úhľadnosti obce**

Žiadaný stav v roku 2022: 3 nové miesta s umiestnením nových košov na triedenie odpadu a vybudovanie 1 km nových, resp. upravených chodníkov po obci.

Žiadaný stav v roku 2027: 5 nových miest s umiestnením nových košov na triedenie odpadu a vybudovanie 3 km nových, resp. upravených chodníkov po obci.

Cieľ 4 - Zvýšiť podiel zodpovednosti obyvateľov za prostredie v okolí domov

Indikátor: **Počet zapojených domov do svojpomocnej úpravy okolia**

Žiadaný stav v roku 2022: 30 domov, ktoré sa zapoja do svojpomocnej úpravy okolia domov počas jarného a jesenného upratovania.

Žiadaný stav v roku 2027: 100 domov, ktoré sa zapoja do svojpomocnej úpravy okolia domov počas jarného a jesenného upratovania.

(Spôsob merania: počet domov, ktoré sa zapojili)

5. AKČNÝ PLÁN PRE OBLASŤ PRÁCE S MLÁDEŽOU NA ROKY 2020-2022

Akčný plán si vyžaduje dopracovanie ktorý sa kvôli epidémii nepodarilo v poslednom kroku vytvoriť v takom stave, ako by si vyžadoval. Z jedného stretnutia a online dotazníka obsahuje nasledovné aktivity, ktoré si vyžadujú ešte kompletitáciu.

Opatrenia	Názov aktivity	Termín realizácie resp. začatia realizácie opatrenia	Zodpovedný	Spolupracujúci	Rozpočet (€)
1.1 Zriadiť v obci klubovňu/komunitné centrum/nealko priestor pre mladých ľudí.					
1.1	1.1.1 Osloviť obecné zastupiteľstvo	Do septembra 2020	Rada mládeže obce	Zastupiteľstvo	
1.1	1.1.2 Prieskum vhodných priestorov + aj tých, ktoré sú vo vlastníctve obce	Do novembra 2020	Rada mládeže obce	Vedenie obce	
1.1	1.1.3 Zmapovať nevyužívané priestory v obci a navrhnúť vhodný priestor.	Do decembra 2020	Zastupiteľstvo, Rada mládeže obce	Široká verejnosť	
1.1	1.1.4 Dohodnúť s obcou vhodné miesto	Do decembra 2020	Zastupiteľstvo, Rada mládeže obce		
1.1	1.1.5 Vyhotoviť projekt na vytvorenie klubovne	Do februára 2021	Vedenie obce	Rada mládeže obce	
2.1 Vytvoriť zoskupenie mladých ľudí, ktorí budú sieťovať a podporovať mládež a organizácie venujúce sa mládeži.					
2.1	2.1.1 Vytvoriť funkčné mládežnícke zoskupenie (radu mládeže obce)	do 05/2020	Mládež a organizácie	Obecný úrad, zastupiteľstvo	-
2.1	2.1.2 Vytvoriť pracovný harmonogram mládežníckeho zoskupenia s cieľom systematického sieťovania organizácií venujúcim sa mládeži	do 06/2020	Rada mládeže obce	Organizácie v obci	-

2.1	2.1.3 Podporovať činnosť mládežníckeho zoskupenia obce	do 06/2020	Obecný úrad, zastupiteľstvo		-
2.1	2.1.4 Zapájať mládežnícke zoskupenie obce do spoložhodovania v témach mládeže	do 09/2020	Obecný úrad, zastupiteľstvo	Rada mládeže obce	-
2.2 Vytvoriť pozíciu koordinátora/ pracovníka s mládežou.					
2.2	2.2.1 Vytvoriť v obci podmienky na pozíciu pracovníka s mládežou (finančné, priestorové)	do12/2021	Obecný úrad, zastupiteľstvo		
2.2	2.2.2 vymenovať osobu-pracovníka s mládežou po kontultáciach s mládežníckym zoskupením (prijateľnú osobu mladými ľuďmi)	do01/2022	Obecný úrad, zastupiteľstvo	Rada mládeže obce	
2.3 Realizovať aktivity pre mladých ľudí podľa ich očakávaní, primerané ich veku.					
2.3	2.2.1 Zrealizovať prieskum záujmu mladých ľudí o typ aktivít v obci	do 12/2020	Rada mládeže obce		
2.3	2.2.2 Raz ročne jednu aktivitu zrealizovať podľa očakávaní mladých ľudí	do 05/2021	Obecný úrad	Rada mládeže obce	
2.3					
2.4 Organizovať pravidelne stretnutia mladých ľudí a zástupcov samosprávy.					
2.4	2.4.1 V zmysle zákona o podpore práce s mládežou prizývať mladých ľudí z mládežníckeho zoskupenia (mládežnícky parlament= Rada mládeže obce) na zasadania zastupiteľstva	do 09/2020	Obecný úrad, zastupiteľstvo	Rada mládeže obce	
2.4	2.4.2 Podporiť účasť členov mládežníckeho zoskupenia na školení o poslaní a úlohách obecného zastupiteľstvá	do 09/2020	Rada mládeže obce		
2.4	2.4.3 Raz do roka zrealizovať stretnutie vedenia obce (starosta a poslanci) s mladými ľuďmi	do12/2020	Rada mládeže obce	Obecný úrad, zastupiteľstvo	
3.1 Zaviesť participatívne plánovanie v obci					
3.1	3.1.1 Zrealizovať workshop: participatívne plánovanie- pre zástupcov vedenia obce a obyvateľov	do 12/2020	Obecný úrad	odborníci na participatívne plánovanie	
3.1	3.1.2 Zber nápadov : ako skrásliť obec kde žijem	do 12/2020	Rada mládeže obce	Obecný úrad	

3.1	3.1.3 Zrealizovať participatívny výber obyvateľmi obce o najlepší nápad skrášenia obce	do 04/2021	Obecný úrad, zastupiteľstvo	obyvatelia obce	
3.1	3.1.4 Zrealizovať stretnutia vedenie obce a občania 2x do roka	do 01/2021	starosta, zastupiteľstvo	obyvatelia obce	
3.2 Realizovať oddychový priestor pre rôzne typy vekových kategórií a detské ihriská v rôznych častiach obce					
3.2.	3.2.1 Zrealizovať prieskum, kde by obyvatelia aké oddychové miesto chceli	do 12/2020	Rada mládeže obce	obecný úrad	
3.2.	3.2.2 Z prieskumu vybrať reálne miesta	do 06/2021	Obecný úrad, zastupiteľstvo		
3.2	3.3.3 Urobiť harmonogram budovanie oddychových miest v obci	do 12/2021	Obecný úrad, zastupiteľstvo	obyvatelia obce	
3.3 Zabezpečiť úpravu vzhľadu ulíc, chodníkov obce					
3.3					
3.4 Zabezpečiť na verejných priestranstvách obce koše (triedenie odpadu) a ich pravidelné vysypávanie					
3.4	3.4.1 Vytvoriť harmonogram zavádzania odpadových košov na triedenie odpadu na verejných priestranstvách	do 12/2020	Obecný úrad		
3.4	3.4.2 Osadzovanie odpadových košov podľa harmonogramu	do 09/2021	Obecný úrad		
3.4	3.4.3 Zabezpečiť pravidelné vysypávanie odpadových košov podľa druhu odpadu	do 09/2021	Obecný úrad		
3.5. Motivovať obyvateľov k svojpomocnej úprave prostredia					
3.5	3.5.1 Vyhlásiť výzvu na upratanie okolia domu s odmenou (stromček) pre domy, ktoré sa zapoja (na jar a na jeseň)	do 09/2020	Obecný úrad	mládež a organizácie	
3.5	3.5.2 Motivovať obyvateľov jednotlivých častí obce k spoločnej brigáde na čistení obce s odmenou (napr. guľáš)	do 03/2021	Obecný úrad	Obyvatelia jednotlivých častí	

6. AKTIVITY OBCE, KTORÉ MÔŽU POMÔČ PRI NAPŔŔANÍ OPATRENÍ

Nasledujúce plánované podujatia v obci počas celého roka sú konkrétnou možnosťou na realizovanie aktivít z akčného plánu (napr. zapojenie mladých ľudí, medzigeneračná spolupráca atď.):

február: Fašiangový sprievod a fašiangová zábava,
apríl: Deň zeme - upratovanie obce,
máj: Stavanie májov, Stretnutie Heligonkárov,
júl: Deň otcov, Deň obce, Súťaž vo varení polievok,
august: Družba s obcou Kamenná Poruba (okr. Vranov nad Topľov), Malé hody,
október: Posedenie ku dňu seniorov,
november: Hodová slávnosť,
december: Mikuláš v obci, adventné večery každú adventnú sobotu.

Ďalšie podujatia nie sú pravidelné a patria tam divadelné vystúpenia, debaty s rôznymi hosťami, koncerty, zábavy, súťaže (športové, hasičské), obecná zabíjačka (prvý ročník sa uskutočnil v roku 2019), alebo Omša na Kyčere – turistický výstup na vrch Kyčera, kde sa uskutočňuje omša.

7. MONITORING A HODNOTENIE

Na to, aby mal tento dokument zmysel, je dôležité, aby bolo zabezpečené aj jeho priebežné monitorovanie a hodnotenie. Pravidelne bude potrebné kontrolovať plnenie jednotlivých cieľov, ktoré sú v ňom uvedené. Obecné zastupiteľstvo a starosta obce Kamennej Poruby, v spolupráci s Radou mládeže obce raz ročne zorganizujú spoločné stretnutie, na ktorom vyhodnotia plnenie cieľov a jednotlivých opatrení a aktivít vedúcich k napĺňaniu týchto cieľov.

Výstupom stretnutia bude zápisnica, ktorá bude predložená na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Kamennej Porube a tiež zverejnená k nahliadnutiu verejnosti prostredníctvom internetovej stránky obce.

8. MENNÝ ZOZNAM ÚČASTNÍKOV ZAPOJENÝCH DO PROCESU

1 Balažová Lucia	31 Štebo Martin	61 Maniaková Lucia
2 Bielik Peter	32 Vereš Denis	62 Kardoš Marek
3 Blunár Martin	33 Vereš Martin	63 Maniak Vladimír
4 Dávidiková Monika	34 Zážnová Dominika	64 Kavecký Ľubomír
5 Dolníková Aneta	35 Frolová Mária	65 Kavecká Daniela
6 Dolníková Natália	36 Hodasová Jaroslava	66 Hulín Viliam
7 Hruz Lukáš Janošíková	37 Chrástecká Dominika	67 Plavý Denis
8 Dominika	38 Janošíková Mária	68 Krutel Andrej
9 Kavecký Šimon	39 Kasmanová Mária	69 Sandanus Ondrej
10 Lutišan Michal	40 Kavecká Júlia	70 Kavecký Mário
11 Majer Jakub	41 Mičúch Juraj	71 Stanček Tomáš
12 Mičúchová Natália	42 Pekný Juraj	72 Kavecký Samuel
13 Murárik Lukáš	43 Sandanus Pavol	73 Kasman Martin
14 Múz Dušan	44 Sandanus Peter	74 Divková Petra
15 Prieložný Peter	45 Skotnický Ľubomír	75 Hodasová Paulína Novosadová
16 Straňanek Erik	46 Uherčíková Adriana	76 Dominika
17 Sudorová Rebeka	47 Davidik František	77 Novosadová Nina
18 Turská Jitka	48 Hodasová Patrícia	78 Vereš Miroslav
19 Verešová Erika	49 Chovančíková Vlasta	79 Knapcová Dominika
20 Bielik Miroslav	50 Janošíková Anna	80 Rybárik Tomáš
21 Gabčíková Barbora	51 Kavecký Martin	81 Kasman Tomáš
22 Hodas Ján	52 Sádecký Ľubomír	82 Vereš Patrik
23 Holička Patrik	53 Sandanusová Margita	83 Jasenovská Kristína
24 Linetová Lucia	54 Štelbaská Anna	84 Makuková Jana
25 Mrúzek Kristián	55 Zážnová Mária	85 Micháľková Veronika
26 Pekná Mária	56 Podhorský Martin	86 Kavecká Terézia
27 Smiešková Janka	57 Podhorská Katarína	87 Verešová Anna
28 Stupňanová Monika	58 Kypusová Kristína	
29 Sudor Ján	59 Gdovcová Monika	
30 Štaffenová Alžbeta	60 Gdovec Tomáš	

MENNÝ ZOZNAM ODBORNÉHO TÍMU PRE TVORBU KONCEPČNÉHO DOKUMENTU

Mgr. Martina Kavecká (Pracovníčka pre implementáciu projektov – oblasť práca s mládežou)

Juraj Sandanus (Administratívny pracovník implementačného tímu)

Ing. Zuzana Barnašová (Pracovníčka pre implementáciu projektov – facilitátorka odborných aktivít a Administratívno-technická pracovníčka pre implementáciu procesného modelu)

Ing. Darina Čierniková (Manažérka rozvoja – oblasť práca s mládežou)

Ing. Magdaléna Bernátová, PhD. (Manažérka rozvoja – oblasť vzdelávanie a tvorba stratégií)

9. ORGANIZÁCIA REALIZUJÚCA PROJEKT

PROCES TVORBY DOKUMENTU VIEDLA RADA MLÁDEŽE ŽILINSKÉHO KRAJA

Rada mládeže Žilinského kraja je strešnou organizáciou detských a mládežníckych združení, parlamentov mladých, žiackych a študentských školských rád a neformálnych skupín mladých ľudí zo Žilinského kraja. Vznikla ako občianske združenie v roku 2001.

Cieľom Rady mládeže Žilinského kraja je obhajovať záujmy mladých ľudí vo všetkých oblastiach života formou poskytovania servisu, vzdelávania a poradenstva; advokáciou, prezentáciou príkladov dobrej praxe, podporou dobrovoľníctva, obhajobou záujmov zamestnanosti mladých ľudí a ich bývania, preventívnymi aktivitami, podporou participácie mladých ľudí na živote obcí a škôl, rozvojom mládežníckych lídrov, výchovou k dodržiavaniu ľudských práv a podieľaním sa mladých ľudí na živote znevýhodnených skupín obyvateľstva.

Internetová stránka Rady mládeže Žilinského kraja: www.rmzk.sk

Vydala: RADA MLÁDEŽE ŽILINSKÉHO KRAJA V RÁMCI PROJEKTU „**Zvýšenie občianskej informovanosti a participácie mladých ľudí Žilinského kraja na veciach verejných**“, ktorý je podporený z Európskeho sociálneho fondu cez Operačný program Efektívna verejná správa.

Rok vydania: 2020